

Деловодни број: 1282/22
Датум: 14.09.2022. године

На основу члана 19. Статута Високе школе струковних студија за информационе технологије у Београду, в.д. директор школе проф.др Валентин Кулето, дана 14.09.2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ПРЕВЕНЦИЈИ И ЗАШТИТИ ОД СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 1

Правилником о превенцији и заштити од сексуалног узнемирања и уцењивања (у даљем тексту: Правилник), ближе се одређује појам сексуалног узнемирања и уцењивања, мере које ће Висока школа струковних студија за информационе технологије спроводити у превенцији и забрани овог понашања, поступак заштите лица у случају да је дошло до нарушавања интегритета личности по основу пола или сексуалне оријентације, а све у циљу изграђивања и поштовања начела права и слободе личности, слободног испољавања родне припадности и сексуалне оријентације, заштите достојанства свих лица – учесника у процесу високог образовања.

Члан 2

Одредбе овог Правилника се односе на све запослене и студенте/студенткиње Високе школе струковних студија за информационе технологије у Београду (у даљем тексту ITS). Запослено лице у смислу овог Правилника је лице у радном односу и лице које је ангажовано на раду ван радног односа на ITS-у, у складу са законима којима се уређује рад и процес високог образовања. Студент/студенткиња у смислу овог Правилника је лице које има статус студента/студенткиње, у складу са Законом о високом образовању. Одредбе овог Правилника се односе на све облике наставе.

Члан 3

Запослени и студенти/студенткиње који не поштују забрану понашања утврђеног овим Правилником, чине повреду радне дисциплине и правила понашања на ITS-у.

ПОЈАМ СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И СЕКСУАЛНОГ УЦЕЊИВАЊА

Члан 4

Сексуално узнемирање, у смислу овог Правилника јесте свако вербално, невербално или физичко понашање сексуалне природе које има за циљ изазивање страха или стварање непријатељског, понижавајућег или увредљивог окружења или представља повреду достојанства лица које ради, студира, лица које је у поступку уписа на студијски програм ITS-а, засновано на полу или сексуалној оријентацији. Облици сексуалног узнемирања се испољавају у: нежељеним сексуалним примедбама или предлозима, разним нежељеним позивима (телефоном, порукама, електронском комуникацијом, путем друштвених мрежа и платформи), нежељеним физичким додирима и непримереним гестовима, физичком напаствовању, поновљеном нежељеном изношењу шала и опаски које су полно обожене, укључујући алузије, ругање и исмејавање које је полно, односно родно усмерено.

Члан 5

Сексуално уцењивање је свако понашање лица које у намери исходовања услуге сексуалне природе, уцени друго лице да ће у случају одбијања тражених услуга, против њега или њему близског лица изнети или предузети нешто што може штетити части и угледу, или да неће добити или остварити право које му у редовном току ствари припада.

Члан 6

Сви запослени и студенти/студенткиње на ITS-у су обавезни да се понашају тако да омогуће несметано одржавање наставних активности и радног процеса, уз остваривање атмосфере безбедне радне средине, развијања колегијалности и поштовања различитости.

Члан 7

С обзиром на то да наставници/наставнице и сарадници/сараднице на ITS-у обављају посебну врсту послана који захтева висок степен професионалне и моралне одговорности, те да у односу на студенте/студенткиње наступају са позиције ауторитета, понашање супротно одредбама овог Правилника представља тешку повреду правила понашања и радне дисциплине.

СЕКСИСТИЧКА ДИСКРИМИНАЦИЈА

Члан 8

На ITS-у није дозвољена сексистичка дискриминација, односно вербални и невербални акти којима се исказују или пропагирају полне предрасуде везане уз сексуалну оријентацију и које доводе до дискриминације по полу или сексуалној оријентацији.

ОБАВЕЗЕ ШКОЛЕ

Члан 9

У циљу препознавања и превенције и спречавања сексуалног узнемирања и уцењивања, директор организује обавештавање запослених и студената/студенткиња о забрани ових облика понашања, као и о мерама и поступцима превенције и заштите, и то на почетку сваке наставне године путем сајта ITS-a. У смислу става 1 овог члана, овај Правилник ће бити објављен на интернет страници ITS-a.

ПРОЦЕДУРА СПРЕЧАВАЊА И ЗАШТИТЕ ОД СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 10

Поступци заштите од сексуалног узнемирања и уцењивања су консултативни поступак и поступак заустављања сексуалног узнемирања и уцењивања.

КОМИСИЈА

Члан 11

Комисију која спроводи консултативни поступак и поступак заустављања сексуалног узнемирања чине чланови Радног тима који раде на подизању свести и развијању иновативних механизама за поршку жртвама, именовани одлуком Наставно-стручног већа ITS-a. У случају да су оштећени и починилац запослени, директор именује замену студената/студенткиње члановима комисије и као чланове именује запослене. Један члан Комисије мора бити лице запослено на ITS-у са завршеним правним факултетом. Мандат члanova Комисије је 12 (дванаест) месеци, са могућношћу реизбора. Број реизбора/мандата није ограничен. У случају потребе за изузећем члана Комисије, директор ће решењем именовати замену.

КОНСУЛТАТИВНИ ПОСТУПАК

Члан 12

Комисија ће обављати поступак консултација, саветовања и посредовања, у складу са Правилником.

Лице које сматра да је било изложено сексуалном узнемирању или уцењивању, може се ради консултација обратити Комисији писмено, преко студентске службе („За Комисију за спречавање сексуалног насиља“) или мејлом. У складу са личном одлуком, лице која захтева консултацију обавиће поступак исте са једним изабраним чланом Комисије или са Комисијом у пуном саставу.

Члан 13

Консултативни поступак са лицем за подршку/Комисијом је неформалан и не води се службена евиденција. Поступак се води у поверљивој форми, лични подаци лица које сматра да је било изложено сексуалном узнемирању, односно уцењивању, могу да остану тајни, на захтев тог лица, што обавезује лице за подршку и помоћ/Комисију.

Члан 14

Лице које пружа помоћ и подршку ће обавити разговор са лицем из члана 12 став 2 овог Правилника и пружити адекватну помоћ и подршку. У случају сексистичке дискриминације или сексуалног узнемирања, лице за помоћ и подршку ће обавестити директора и заједно са директором обавити разговор са потенцијалним извршиоцем забрањеног понашања, уз заштиту идентитета лица које сматра да је било изложено сексуалном узнемирању или уцењивању. Након обављеног разговора и у договору са оштећеном страном, Комисија ће одлучити о даљим поступцима који могу бити: - савет запосленом/запосленој, односно студенту/студенткињи на који начин да реагује уколико се узнемирање понови; - предлог директору ITS-а да се облици наставе обављају у другачијим околностима; 4 - одвојен разговор са лицем које је вршило сексуално узнемирање; - подношење пријаве директору ITS-а са чињеницама о сексуалном узнемирању.

Уколико су у свом раду лица за помоћ и подршку дошла у контакт са информацијама на основу којих се може оправдано претпоставити да је учињено сексуално уцењивање, у обавези су да са тим информацијама упознају директора ITS-а. Сви учесници у консултативном поступку су у обавези да поштују принцип поверљивости и заштите приватности и података о личности.

ПОСТУПАК ЗАУСТАВЉАЊА СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА

Члан 15

Покретање поступка заустављања сексуалног узнемирања или уцењивања није условљено претходно покренутим, односно окончаним консултативним поступком. Поступак заустављања сексуалног узнемирања или уцењивања је хитан.

Члан 16

Лице које сматра да је претрпело сексуално узнемирање, односно уцењивање, подноси писани захтев директору за отпочињање поступка заустављања сексуалног узнемирања, односно уцењивања и то у року од најкасније 6 (шест) месеци од дана извршења забрањеног понашања, односно најкасније 4 (четири) месеца у случају када се понашање односи на студента као починиоца. Писани захтев за заустављање сексуалног узнемирања, односно уцењивања може поднети и запослени, студент или студенткиња који сазна за понашање за које оправдано верује да представља сексуално узнемирање, односно уцењивање уз сагласност особе за коју се сматра да је претрпела узнемирање, односно уцењивање. У току поступка заустављања сексуалног узнемирања и уцењивања, лице које сматра да је претрпело сексуално узнемирање, односно уцењивање, може изабрати особу од поверења ради пружања подршке у току поступка. Особа од поверења може присуствовати приликом давања сваког исказа лица које сматра да је претрпело сексуално узнемирање, односно уцењивање.

Члан 17

Писани захтев из члана 16 се подноси директору преко студенстке службе ITS-а и обавезно садржи: 1. Име и презиме подносиоца; 2. Име и презиме особе која је наведена као извршилац сексуалног узнемиравања или уцењивања; 3. Датум када је сексуално узнемиравање или уцењивање извршено; 4. Место догађаја; 5. Опис догађаја; 6. Имена сведока; 7. Остале информације које подносилац сматра релевантним; 8. Потпис подносиоца; 9. Датум подношења захтева. Ако захтев не садржи податке из става 1 тачка 1, 2, 3, 4, 5, 8 или 9 овог члана, захтев ће се сматрати неуредним. Лице коме је поднет захтев позваће подносиоца да допуни неуредан захтев сам или уз подршку лица за помоћ и подршку. У случају да подносилац не допуни захтев у року од 7 (седам) календарских дана од пријема позива, сматраће се да је одустао од захтева.

Члан 18

Директор ће одмах по пријему уредног захтева утврдити и спровести мере које имају за циљ смањење контаката подносиоца захтева и лица које је у захтеву наведено као извршилац на најмању могућу меру, до окончања поступка. У случају када је директор у уредном захтеву означен као извршилац забрањеног понашања, директор ће одмах и неодложно по пријему захтева изузети себе из даљег поступања и своја овлашћења из овог Правилника пренети на једног помоћника директора.

Члан 19

Комисија која је утврђивала чињенице и околности догађаја о свим предузетим радњама води записник или службене белешке.

Комисија ће обавити разговоре са свим лицима именованим у поступку и прикупљати доказе на друге начине.

Комисија може утврдити да је сексуалног узнемиравања, односно уцењивања било, да се сексуално узнемиравање односно уцењивање није догодило, да нема довољно доказа да се сексуално узнемиравање, односно уцењивање догодило.

Комисија одлучује консензусом.

Уколико Комисија не може донети одлуку консензусом, за доношење пуноправне одлуке је нужна квалификована већина свих чланова Комисије.

Комисија о свом налазу писмено обавештава директора и предаје му сва писмена која је произвела и са којима је дошла у контакт у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема решења о именовању.

У случају постојања изузета директора из поступка, обавештења и документацију из става 6. овог члана, Комисија доставља овлашћеном помоћнику директора.

Члан 20

По пријему обавештења Комисије из члана 19 овог Правилника, директор (овлашћени помоћник директора) се у року од 7 (седам) дана писмено обраћа лицу које је наведено као извршилац сексуалног узнемиравања, односно уцењивања, упознаје га са пријавом и прикупљеним доказима и позива да у року од 8 (осам) дана достави писмено изјашњење.

Члан 21

Уколико се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране запосленог/запослене, директор предузима одговарајуће мере у складу са Законом о раду и општим актима ITS-а. Уколико се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране студента/суперстуденткиње, предузима одговарајуће мере у складу са општим актима ITS-а којима се уређује дисциплинска одговорност студената. У случају да се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране директора, сав материјал, укључујући изјаве страна и доказе прикупљене у поступку, доставља се Савету ITS-а, који ће одлучити о изрицању дисциплинских мера, у складу са Законом о раду и општим актима ITS-а.

Члан 22

Уколико се у поступку утврди да није извршено сексуално узнемирањање, односно уцењивање, запослени/запослена, односно студент/студенткиња који/која је поднео/поднела лажну пријаву ће се санкционисати у складу са важећим прописима којима се уређују радни односи, односно општим актима ITS-а којима се уређује дисциплинска одговорност.

Лажно или злонамерно пријављивање представља пријављивање са намером да се другом учини штета или наруши углед или професионална репутација. Оправдана сумња на сексуално узнемирањање/учењивање која није доказана, неће се сматрати лажном пријавом.

Члан 23

ITS и сви учесници у поступку се обавезују да ће се руководити принципима поверљивости и заштите приватности и података о личности. Чланови Комисије потписују изјаву о обавези чувања тајности података, за сваки појединачни поступак понаособ.

Члан 24

ITS ће се старати да запослени и студенти путем интернет странице ITS-а буду ажурно информисани о својим правима и обавези ITS-а да свакоме ко сматра да му је повређено родно или полно право или интегритет, у складу са овим Правилником, пружи заштиту, укључујући и подношење кривичне пријаве против починиоца, у случају постојања законских услова, односно обавезе.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања на интернет страници ITS-а.

в.д Директор ITS-а

проф. др Валентин Кулето